

РЕШЕНИЕ

№ 1221

гр. София, 10.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Е СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иванка Иванова

Членове: Петър Люб. Сантиров
Ванина Младенова

при участието на секретаря Елеонора Анг. Георгиева
като разгледа докладваното от Ванина Младенова Въззивно гражданско дело
№ 20211100506770 по описа за 2021 година

Производството е по реда на [чл. 258](#) и сл. [ГПК](#).

С решение № 20234609/26.10.2020 г., постановено по гр.д. № 49635/2014 г. по описа на СРС, 179 състав, поправено по реда на чл. 247 ГПК с решение № 20089428/08.04.2021 г., С. Б. Я. е осъден да заплати на „С.Д.“ АД на основание чл. 441 ГПК, вр. чл. 74 ЗЧСИ, вр. чл. 45, ал. 1 ЗЗД за сумата от 7150,69 лв., ведно със законната лихва върху нея от 10.08.2014 г. до окончателното ѝ изплащане, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди от незаконосъобразно действия на ответника като частен съдебен изпълнител по изпълнително дело № 20128440401938 по описа на ЧСИ С. Я., с район на действие СРС, с рег. № 844, изразяващо се в неправомерно събрана пропорционална такса по т. 26 ТТРЗЧСИ, като иска е отхвърлен за сумата над 7150,96 лв. до пълния предявен размер от 7225 лв. Със същото решение ответникът е осъден да заплати на ищеца на основание чл. 78, ал. 1 ГПК разноси в размер на 705,71 лв., съобразно уважената част от иска. Ищецът е осъден да заплати на ответника, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК разноси в размер на 8,81 лв., съобразно отхвърлената част от иска.

Решението е постановено при участието на „ДЗИ-Общо застраховане“ ЕАД като трето лице - помагач на страната на ответника.

Срещу така постановеното решение в частта, в която предявеният иск е уважен за сумата от 7150,69 лв. е депозирана въззивна жалба от ответника - С. Б. Я., чрез пълномощника си - адв. Ал. Т.. Излага съображения, че решението е неправилно, незаконосъобразно и постановено при съществени нарушения на процесуалния и материалния закон. Сочи, че съдът неправилно е приел, че са налице незаконосъобразни действия от страна на съдебния изпълнител. Въз основа на удостоверение за наличие на публични задължения на ищеца към държавата съдебният изпълнител е присъединил държавата по изпълнителното дело по реда на чл. 458 ГПК, вр. чл. 191, ал. 4 ДОПК.

Длъжникът е узнал за публичните задължения от поканата за доброволно изпълнение, връчена му на 19.07.2012 г., като на същата дата е погасил същите. Поддържа, че доколкото плащането е извършено в срока за доброволно изпълнение, то такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ върху публичните задължения се дължи на съдебния изпълнител. По делото не се доказва наличието на противоправни действия, които са му причинили твърдените вреди. Пропорционална такса се дължи независимо, че плащането е извършено директно към Национална агенция за приходите, тъй като вземането на кредитора е било удовлетворено след започване на принудителното изпълнение срещу длъжника. Поддържа, че не е налице противоправно поведение от страна на съдебния изпълнител. Моли съда да отмени първоинстанционното решение в частта, в която предявеният иск е уважен и да постанови друго, с което да отхвърли изцяло предявения иск. Претендира разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е подаден писмен отговор на въззивната жалба от ищеца - „С.Д.“ АД, чрез пълномощника си - адв. П., с който я оспорва. Излага съображения, че решението е правилно и законосъобразно. Изложено е, че на 19.07.2012 г. в 09,40 часа е платил всички публични задължения, като на същата дата е получил призовка за доброволно изпълнение след обедната почивка съгласно свидетелските показания. Поддържа, че съдебният изпълнител е извършил редица нарушения, включително и пристъпване към принудително изпълнение преди изтичане на срока за доброволно изпълнение и събирането на такса по чл. 26 от Тарифата. Сочи, че частния съдебен изпълнител не е бил овластен с правата по чл. 18 ЗЧСИ и е извършил всички изпълнителни действия без да е имал правомощия за това. Моли съда да остави въззивната жалба без уважение и да присъди направените пред въззивната инстанция разноски.

Третото лице-помагач „ДЗИ-Общо застраховане“ ЕАД не изразява становище по въззивната жалба.

Първоинстанционното решение в частта, с която са отхвърлени предявените иски с правно основание чл. 441 ГПК, вр. чл. 74, ал. 1 ЗЧСИ, вр. чл. 45 ЗЗД, като необжалвано е влязло в сила.

Съдът, след като прецени представените по делото доказателства и обсъди доводите на страните, с оглед разпоредбата на чл. 12 ГПК и чл. 235, ал. 2 ГПК, приема за установено следното от фактическа страна:

СРС е сезиран с иск с правно основание чл. 441 ГПК, вр. чл. 74 ЗЧСИ, вр. чл. 45, ал. 1 ЗЗД. Ищецът твърди, че по образувано на 20.06.2012 г. изпълнително дело № 20128440401938 по описа на ЧСИ С. Я., на основание чл. 458 ГПК съдебния изпълнител е присъединил държавата като вискател десет дни преди да получи удостоверение от НАП за публични задължения и наложил запори върху банковите сметки на длъжника. На 20.07.2012 г. депозирал молба по изпълнителното дело с приложен документ за плащане на задълженията по изпълнителния лист. На 19.07.2012 г. съдебния изпълнител превел сумата от 7699,24 лв. за пропорционална такса за публични задължения, които не е събрал. Твърди, че с извършените действия съдебният изпълнител причинил имуществени вреди на дружеството, от които претендира сумата от 900 лв., частично от общия размер на 7225,78 лв. за имуществени вреди.

С постъпилия в срока по чл. 131 ГПК писмен отговор ответникът оспорва предявения иск. Поддържа, че действията на ЧСИ не представляват противоправни и виновни действия, а плащането на длъжника е извършено в хода на висящо изпълнително производство, поради което същия дължи пропорционална такса върху дължимата сума.

Третото лице - „ДЗИ-Общо застраховане“ ЕАД изразява становище за неоснователност на иска.

С определение на съда, постановено в открито съдебно заседание на 17.02.2020 г., е допуснато изменение на иска по реда на чл. 214 ГПК, като същият се счита предявен за сумата 7235 лв.

Между страните по делото не се спори и от приложеното копие на изпълнително дело № 20128440401938 по описа на ЧСИ С. Я. и извадка от входящ регистър е видно, че на 20.06.2012 г. по молба на вискателя „Асоциация на модните агенции в България“ срещу „С.Д.“ АД е образувано изпълнително дело, въз основа на изпълнителен лист от 29.05.2012 г., издаден по гр. д. № 8447/2010 г. на СРС, 60 състав, с който длъжникът е осъден да заплати на вискателя за сумата 323,50 лв. за съдебни разноски. Представено е удостоверение за наличие или липса на задължения и обезпечителни мерки с изх. № 22250371200656329/03.07.2012 г. на ТД на НАП-София, удостоверяващо публичните задължения на длъжника.

На 19.07.2022 г. е връчена покана за доброволно изпълнение на длъжника, с която е уведомен за присъединяването на ТД на НАП - София като вискател по право и за дължимите публични задължения в размер на 136706,70 лв.

С молба от 20.07.2012 г. на длъжника до частния съдебен изпълнител е поискано да се преизчисли дължимата пропорционална такса и е направено искане да се вдигнат наложените запори. С молба от 24.07.2012 г. на длъжника е представено удостоверение по чл. 87, ал. 6 ДОПК за липса на задължения и е направено искане да се вдигнат наложените запори. По делото е приложено авизо преводно нареждане, от което е видно, че на 19.07.2012 г., 09,49 часа, длъжникът е внесъл сумата от 147000 лв. по банкова сметка на НАП - София за погасяване на задължения за ДДС за м.05.2012 г. Приложени са и преводни нареждания за извършени плащания от длъжника на публични задължения по банкова сметка на НАП - София от 20.07.2012 г. и от 12.07.2012 г.

В изпълнение на наложените запори върху банкови сметки на длъжника по сметка на съдебния изпълнител са постъпили суми, като с кредитен превод от 19.07.2012 г. по сметка на ЧСИ е преведена сумата от 7669,24 лв.

Съгласно заключението на вещото лице по изслушаната съдебно-счетоводна експертиза, което съдът възприема като безпристрастно, обективно и компетентно дадено, извършените от „С.Д.“ АД плащания по сметка на НАП-София на 03.07.2012 г. са в размер на 90461,21 лв., а на 12.07.2012 г. са в общ размер на 147000 лв.

Пред първоинстанционния съд е разпитан свидетелката Д.В.П., която към 2012 г. била служител при ищеца и установява, че след обедната си почивка на регистратура приела от призовкар документ, с посочена в него сума над 130000 лв. Попитала колегата си - финансов контролор, който извършвал преводи към бюджета, дали е извършил плащане. Същият я уверил, че сутринта преди 10,00 часа е направил превод за ДДС.

Пред първоинстанционния съд е разпитана свидетелката Е.Ч.Г., която работела при ЧСИ С. Я. и установява, че в молбата за образуване на изпълнителното дело са били възложени правомощията по чл. 18 ЗЧСИ.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК, изхожда от легитимирана страна, като същата е процесуално допустима.

Съгласно нормата на чл. 269 ГПК съдът се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част.

Обжалваното съдебно решение е валидно, като същото е процесуално допустимо, поради което следва да бъдат обсъдени доводите относно правилността му.

Вземането за вреди по чл. 441, ал. 1 ГПК, вр. чл. 74, ал. 1 ЗЧСИ, вр. чл. 45 ЗЗД възниква при наличие на следните предпоставки: противоправни действия и/или бездействия на частния съдебен изпълнител, настъпила вреда, причинена при изпълнение дейността на ЧСИ, причини, връзка и вина, която се предполага до доказване на противното. Вземането за обезщетение за вреди в тази хипотеза възниква в момента, в който се

осъществяват предвидените в закона предпоставки.

Съгласно практиката на ВКС, обективизирана в [решение № 196/20.07.2012 г.](#) по гр. д. № 1555/2011 г. на ВКС, ГК, III г. о., решение № 340/8.01.2013 г. по гр. д. № 1295/2011 г. на ВКС, ГК, IV г. о., [решение № 43/28.05.2019 г.](#) по гр. д. № 2474/2018 г. на ВКС, ГК, IV г. о. и др. отговорността на частния съдебен изпълнител може да бъде ангажирана по иск с правно основание чл. 74, ал. 1 ЗЧСИ, когато вредата е пряка и непосредствена последица от увреждането. Съгласно цитираната практика „пряка“ означава, че уврежданият не би претърпял вредите, ако не бе незаконосъобразното действие или бездействие на частния съдебен изпълнител, тъй като преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Процесуалната законосъобразност на действията и бездействията на съдебния изпълнител е възложено в преценка на съда.

В случая от ангажираните по делото доказателства е видно, че на 20.06.2012 г. е образувано изпълнително дело № 20128440401938 по описа на ЧСИ С. Я., по което е възложена за събиране сума по изпълнителен лист от 29.05.2012 г. в размер на 323,50 лв. за разноси. След образуване на изпълнителното дело и след извършени справки, съдебният изпълнител наложил запори върху вземания по банковите сметки на длъжника в шест търговски банки и изпратил покана за доброволно изпълнение, връчена му на 19.07.2012 г.

Съгласно разпоредбата на [чл. 191, ал. 3 ДОПК](#) когато срещу имуществото на длъжника са започнали принудителни изпълнителни действия по реда на ГПК, Държавата се смята винаги за присъединен вискател за дължимите ѝ от длъжника публични вземания, размерът на които е бил съобщен на съдебния изпълнител до извършване на разпределението. За тази цел съдебният изпълнител изпраща съобщение на Националната агенция за приходите за всяко започнато от него изпълнение. Държавата се счита присъединен вискател за вземанията, чийто размер е съобщен на съдебния изпълнител - [чл. 458, ал. 1 ГПК](#) и [чл. 191, ал. 4 ДОПК](#) и който размер е задължителен за него. Следователно съдебният изпълнител е длъжен да съобщи на НАП за започналото пред него производство незабавно след образуването му. В изпълнение на законовото си задължение след образуване на изпълнителното дело на 20.06.2012 г. частният съдебен изпълнител е изпратил уведомление до НАП и в отговор на направеното искане с вх. № 2210И0083151/21.06.2021 г. по изпълнителното дело е постъпило удостоверение с изх. № 22250371200656329/03.07.2012 г. на ТД на НАП-София, с което е уведомен, че длъжникът има публични задължения за ДДС в размер на 104207,67 лв., данък върху доходите и приравнени на тях правоотношения в размер на 16245,52 лв., санкция в размер на 10181,34 лв. за главница и 6064,18 лв. за лихва. Безспорно е, че с извършено плащане на 19.07.2012 г. на сумата от 147000 лв. длъжникът е погасил доброволно задължението си към вискателя НАП. Безспорно е и обстоятелството, че по изпълнителното дело е събрана пропорционална такса от съдебния изпълнител върху платените публични задължения.

Съгласно общото правилото на [чл. 79, ал. 1 ГПК](#) разностите по изпълнението за сметка на длъжника, поради което таксата по т. 26 от Тарифата за таксите и разностите към Закона за частните съдебни изпълнители винаги е за сметка на длъжника. В нормата на [т. 26 ТТР към ЗЧСИ](#) е регламентирано, че за изпълнение на парично вземане се събира такса върху събраната сума, предмет на изпълнение в изпълнителния процес, посочено в изпълнителен титул, удостоверяващ правото на принудително изпълнение на вискателя. Удостоверението по [чл. 191, ал. 4 от ДОПК](#) е пряко изпълнително основание и се ползва с изпълнителна сила. Следователно „паричното вземане“ по смисъла на цитираната разпоредба съставлява сумата, формирана като сбор на сумите, посочени в изпълнителните титули. Съдебният изпълнител не може да се извършва преценка за дължимостта на задълженията, обективизирани в удостоверението на НАП или обективизираните в изпълнителния лист, приложен по изпълнителното дело. По арг. от [чл. 191, ал. 4 ДОПК](#)

единствено НАП издава удостоверение, което съдържа информация за размера на дължимите публичните задължения на длъжника и съдебният изпълнител е задължен да го съобрази. Така извършените действия по изпращане на съобщение до НАП за започнатото от принудително изпълнение и последващото конституиране държавата, чрез ТД на НАП - София като вискател за задълженията съгласно приложеното по делото удостоверение са процесуално законосъобразни.

Плащането на публичните задължения от длъжника е извършено след образуване на изпълнителното дело и в срока за доброволно изпълнение, поради което длъжникът дължи пропорционална такса по т. 26 от ТТР към ЗЧСИ в размер на процент според материалния интерес по делото (чл. 83, ал. 1 ЗЧСИ). Този извод не се променя от обстоятелството, че сумата е преведена директно по сметка на вискателя, а не на съдебния изпълнител. Безспорно установено е, че поканата за доброволно изпълнение е получена на 19.07.2012 г., като на същата дата е извършено плащането на публичните задължения. Без правно значение е обстоятелството в колко часа е извършено плащането от длъжника, доколкото приложимия срок по чл. 428, ал. 1 ГПК за доброволно изпълнение е започнал да тече на посочената дата, като същият с оглед правилото на чл. 60, ал. 1, вр. ал. 4 ГПК се изчислява по седмици и изтича в съответния ден на последната седмица. В хипотеза на присъединен вискател с публични вземания по изпълнителното дело относно сроковете за доброволно изпълнение, събирането и разпределението на сумите приложение намира ГПК, а не реда на ДОПК, в каквато насока са доводите, изложени в отговора на въззивната жалба. Следователно длъжникът по изпълнителното дело дължи пропорционална такса върху публичните задължения, включени в предмета на изпълнителното дело, тъй като вземането на присъединения кредитор е удовлетворено след започване на принудителното изпълнение и предприемане на изпълнителни действия - запори по сметки на длъжника (в този смисъл е практиката на ВКС, формирана по реда на чл. 290 ГПК, в решение № 640/04.10.2010 г. по гр. д. № 920/2009 г. на ВКС, ГК, IV г.о., решение № 82/08.05.2012 г. по гр. д. № 1891/2010 г. на ВКС, ГК, IV г.о., решение № 523/19.07.2012 г. по гр. д. № 1496/2010 г. на ВКС, ГК, IV г.о., решение № 266/19.12.2013 г. по гр. д. № 1427/2012 г. на ВКС, ГК, IV г.о.).

Неоснователно въззиваемият се позовава на приложението на т. 3 от „Забележки“ към т. 26 от Тарифата, доколкото същата е приложима в хипотеза на присъединяване на кредитор по изпълнително дело, образувано пред друг съдебен изпълнител. Посочената точка предвижда, че право на пропорционална такса има само този съдебен изпълнител по изпълнителното дело, по което се събере вземането на присъединения вискател. Същата е неприложима в настоящия случай, доколкото по делото липсват данни НАП да е присъединен вискател по друго изпълнително дело по описа на друг ЧСИ, по което да са събрани публичните вземания.

Следва да се посочи, че С [Постановление № 92](#) на Министерския съвет от 19.04.2006 г. (обн., ДВ, бр. 35 от 2006 г.) е приета [ТТР към ЗЧСИ](#), впоследствие изменена и допълнена (ДВ, бр. 24 от 2013 г.). С [Постановление № 215](#) на Министерския съвет от 24.07.2014 г. текстът на тарифата е допълнен, както следва: „В т. 26 „Забележки“ се създава т. 6: „6. Върху сумата, която длъжникът е погасил в срока за доброволно изпълнение, такса не се събира“. С решение № 13014 от 02.12.2015 г. на ВАС по адм. д. № 4389/2015 г., 5-членен състав (обн. ДВ бр. 100/2015 г.) е обявена нищожността на разпоредбата на т. 6 от т. 26 „Забележки“ от ТТР към ЗЧСИ. В решението е прието, че „доколкото като вид пропорционалната такса е установена в [ЗЧСИ](#) и дефинирана по размери в тарифата, регламентирането на случаи, в които тя не се събира въобще, при така очертаната делегация по [чл. 78, ал. 2](#), във връзка с [чл. 83, ал. 3 ЗЧСИ](#) следва да стане на законово ниво“. Към настоящия момент законодателят е предвидил, че разноските по принудителното

изпълнение са винаги за сметка на длъжника, освен когато изпълнителните действия бъдат изоставени от вискателя или отменени от съда или делото се прекрати на основание по чл. 433 ГПК, но не и поради плащане, направено след започване на изпълнителното производство - чл. 79, ал. 1, т. 1 ГПК. Следователно пропорционална такса се дължи, след като изпълнението на паричното вземане следва по време започването на изпълнително производство по смисъла на чл. 426, ал. 1 ГПК, като длъжникът е погасил задължението си след предявяване на изпълнителния лист пред частния съдебен изпълнител и в хода на това производство.

С исковата молба ищецът извежда предявеното субективно право на обезщетение при твърдения, че е извършено действия по неправомерно събиране на пропорционална такса по т. 26 от Тарифата към ЗЧСИ от ответника. Посочените в отговора на въззивната жалба нарушения на ЧСИ, освен тези съдържащи се в обстоятелствената част на исковата молба, съставляват нови фактически твърдения, които не се основават на новооткрити обстоятелства, които да не са могли да бъдат установени от страната при положена дължима грижа за водене на делото и прецизиране на твърдения в исковата молба и по тази причина процесуалната възможност за последваща промяна в предмета на делото пред въззивния съд се явява преклудирана.

Както вече беше посочено по-горе, в производството по чл. 441 ГПК, вр. чл. 74, ал. 1 ЗЧСИ и чл. 45 ЗЗД - предмет на изследване от страна на съда е наличието на неправомерни действия и/или бездействия на ЧСИ, настъпила вреда и причин. връзка. По делото не се установи първата предпоставка от фактическия състав за ангажиране на деликтната отговорност на ответника в качеството му на частен съдебен изпълнител, което обуславя неоснователност на иска.

С оглед на изложеното настоящият съдебен състав намира, че решението в обжалваната част следва да се отмени, като вместо него се постанови ново, с което да се отхвърли предявеният иск.

По разноските:

С оглед изхода на спора жалбоподателят има право на разноски. В първоинстанционното производство жалбоподателят претендира разноски от 500 лв. с включен ДДС съгласно представени списък по чл. 80 ГПК и договор за правна защита и съдействие /л. 116 от делото на СРС/, в който е отразено плащането му в брой. Следва да му се присъдят доказаните разноски за първа инстанция за възнаграждение за един адвокат в посочения размер. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на жалбоподателя следва да се присъдят и разноските за въззивното производство в размер на 1143,02 лв., от която сума 143,02 лв. - внесената държавна такса и 1000 лв. - адвокатско възнаграждение, съгласно представения списък по чл. 80 ГПК, договор за правна защита и съдействие, фактура от 23.12.2020 г., платежно нареджане и извлечение по сметка.

Водим от гореизложеното, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20234609/26.10.2020 г., постановено по гр. д. № 49635 по описа за 2014 г. на СРС, 179 състав, в частта, с която на основание чл. 441 ГПК, вр. чл. 74 ЗЧСИ, вр. чл. 45 ЗЗД ответникът С. Б. Я., частен съдебен изпълнител, с рег. № 844 на Камара на ЧСИ, с адрес: гр. София, ул. „*****“, е осъден да заплати на ищеца „С.Д.“ АД, ЕИК: „*****“, сумата от 7150,96 лв., ведно със законната лихва върху нея от 10.08.2014 г. до окончателното и изплащане, представляваща обезщетение за претърпени

имуществени вреди от незаконосъобразни действия на ответника като частен съдебен изпълнител по изпълнително дело № 20128440401938 по описа на ЧСИ С. Я., с рег. № 844 на Камара на ЧСИ, изразяващи се в неправомерно събрана пропорционална такса по т. 26 ТТРЗЧСИ, като вместо това постановява:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „С.Д.“ АД, ЕИК: *****, със съдебен адрес: гр. София, ул. „*****“ № *****, офис 33, срещу С. Б. Я., частен съдебен изпълнител, с рег. № 844 на Камара на ЧСИ, с адрес: гр. София, ул. „***** *****, със съдебен адрес: гр. София, ул. „*****“, иск с правно основание чл. 441 ГПК, вр. чл. 74, ал. 1 ЗЧСИ, вр. чл. 45 ЗЗД за сумата от 7150,96 лв., ведно със законната лихва върху нея от 10.08.2014 г. до окончателното и изплащане, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди от незаконосъобразни действия на ответника като частен съдебен изпълнител по изпълнително дело № 20128440401938 по описа на ЧСИ С. Я., с рег. № 844 на Камара на ЧСИ, изразяващи се в неправомерно събрана пропорционална такса по т. 26 ТТРЗЧСИ.

ОСЪЖДА „С.Д.“ АД, ЕИК: ***** да заплати на С. Б. Я., частен съдебен изпълнител, с рег. № 844 на Камара на ЧСИ, с адрес: гр. София, ул. „***** *****, сумата от 1643,02 лв. - разноски за първоинстанционното и въззивното производство.

Решението е постановено при участието на „ДЗИ-Общо застраховане“ ЕАД като трето лице - помагач на страната на ответника.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС при условията на чл. 280, ал. 1 ГПК в едномесечен срок от връчването на препис на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____